

## TJÄNSTESKRIVELSE AFN 2018/120

Arbets- och företagsnämnden

# Månadsbokslut för arbets- och företagsnämnden maj 2018

## Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar månadsbokslut för maj 2018.

# Sammanfattning

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden efter maj är cirka minus 93 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på cirka minus 17 miljoner kronor. Avvikelsen beror framför allt på högre kostnader än budgeterat för verksamheten ensamkommande barn/unga och myndighetsorganisationen, samt lägre intäkter än budgeterat för nyanlända flyktingar. Resultatet uppvägs delvis av en mindre positiv avvikelse inom ett antal budgetposter inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Ett flertal ekonomiska risker har identifierats, innan och under pågående verksamhetsår, varav några har realiserats under de inledande fem månaderna. En mångfald av åtgärder är vidtagna för att bromsa utvecklingen, men effekten kommer i flera fall att dröja och motverkas till del av realiserade risker. Helårsprognosen från tertialbokslutet om en negativ budgetavvikelse på cirka 47 miljoner kronor kvarstår, men det är sannolikt att den behöver revideras under sommaren på grund av att ytterligare identifierade risker ser ut att realiseras.

# Ärendet

Det ekonomiska resultatet för arbets- och företagsnämnden efter maj summeras till cirka minus 93 miljoner kronor, vilket är cirka 17 miljoner kronor sämre än budget.

## Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Det sammanlagda ekonomiska resultatet för vuxenutbildning, sfi och samhällsorientering per den sista maj är minus 26,5 miljoner kronor. Detta motsvarar 1,3 miljoner kronor, eller cirka fem procent, över budget. Resultatet för de olika verksamhetsgrenarna varierar, främst beroende på mindre feluppskattningar kring efterfrågan inom vuxenutbildningen. Efterfrågan kommer att öka under hösten i takt med att fler nyanlända anvisas till Nacka kommun. Helårsprognosen kvarstår på sammantaget budgetöverskott om två miljoner kronor.



#### **Arbetsmarknad**

Utfallet för Arbetsmarknadsinsatser check, även kallat jobbpeng, är minus 8,5 miljoner kronor efter maj månad, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 3,2 miljoner kronor. Efterfrågan väntas öka successivt under året i takt med att allt fler står utan egen försörjning vid utgång ur etableringsprogrammet.

För budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" är utfallet efter maj månad minus 9,4 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka fyra miljoner kronor. Kostnaderna för nya förvaltningsavtal, IT-stöd och utveckling genom bland annat digitalisering och robotisering förväntas minska överskottet under året.

Prognosen är att sammantaget helårsutfall blir en positiv budgetavvikelse på cirka tre miljoner kronor.

#### Ekonomiskt bistånd

Inom ekonomiskt bistånd är utfallet cirka minus 31 miljoner kronor, vilket är en negativ budgetavvikelse om minus 1,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att allt fler hushåll lämnar etableringen utan försörjning samt ett ökat genomsnittligt behov av ekonomiskt bistånd. Prognosen är dock fortsatt att helårsresultatet kommer att avvika negativt från budget med minst 7 miljoner kronor.

Eftersläpning av utbetalning, som verksamheten rapporterat vid varje månadsskifte under våren, kvarstod delvis även vid detta månadsskifte men i mindre omfattning än tidigare.

#### Ensamkommande barn och unga

Det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen är minus 13,7 miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga efter maj månad. Maj månads resultat är 1,6 miljoner kronor bättre än föregående månad. Den positiva utvecklingen beror främst på minskade kostnader för obelagda platser i avtalade boenden om cirka 1,4 miljoner kronor. Verksamheten har fortsatt stora utmaningar i relation till snabba förändringar av antalet barn/unga, höga placeringskostnader samt låg tillgång på träningslägenheter. Även osäkerhet kring intäkter föreligger, då beslut om återsökta medel kopplat till ett stort antal placeringar meddelas retroaktivt. Årsutfallsprognosen om minus 20 miljoner kronor kvarstår men kommer att ses över noga under sommaren.

## Bostadsförsörjning nyanlända

Utfallet hittills under 2018 är minus 0,7 miljoner kronor, och är beräknat utifrån en schablonsumma på 2 000 kr per kvadratmeter som arbets- och företagsnämnden hyr av kommunstyrelsen och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad. Under förutsättning att interndebiteringen fortsatt ligger på cirka 2000 kr per kvadratmeter är helårsprognosen ett utfall enligt budget. Det finns dock en stor osäkerhetsfaktor som härrör från det svårberäknade behovet av tillfälliga bostäder.

Under första tertialet har 22 hushåll sagts upp från genomgångsbostad på grund av att den tvååriga etableringsperioden är slut. Fjorton hushåll har hittat eget boende.



## Nyanlända flyktingar

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar för perioden är 16,4 miljoner kronor vilket är ett negativt utfall i relation till budget på cirka fem miljoner kronor. Den negativa budgetavvikelsen beror delvis på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken inte fanns med i budget. Vidare sattes budgetramen vid ett tillfälle då det fanns skäl att tro att det totala mottagandet skulle bli större än faktiskt utfall. Prognostisering utifrån utfall hittills under året och applikation av försiktighetsprincipen leder till en revidering årsprognosen till en budgetavvikelse på cirka minus 20 miljoner kronor.

#### **Myndighetsorganisation**

Utfallet för myndighetsorganisationen, minus cirka 16 miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka fem miljoner kronor. En stor del av förändringen från föregående månad ligger dock i okonterade fakturor som kommer att förflyttas till andra konton vid attest.

Pågående robotisering av handläggningsprocessen för ekonomiskt bistånd har ännu inte nått full förväntad effekt, och bidrar till höga konsultkostnader. Helårsprognosen har sedan tidigare lagts på minus fem miljoner kronor, vilket behöver ses över under kommande månader.

## Effekt av åtgärder och prognos

Omfattande åtgärder har vidtagits för att motverka och begränsa uppkomst av budgetunderskott under året. Många kommer ut i egen försörjning, det så kallade glappet har varit obefintligt och personer hittar egen bostad i förväntad omfattning. Kostnaderna för bostadsförsörjning minskar och myndighetsorganisationen har setts över. Kundunderlaget ökar dock på grund av att nya nyanlända anvisas till Nacka och att antalet personer som avslutar etableringsprogrammet utan egen försörjning ökar. Kostnadsmassan ökar samtidigt som intäktsmassan minskar, vilket medför att trots mycket positiv effekt av vidtagna åtgärder ökar budgetunderskottet. Prognosen har reviderats till en negativ budgetavvikelse på cirka 47 miljoner kronor för helåret.

#### Identifierade risker

Ett flertal tidigare rapporterade risker har realiserats under årets första fem månader, och ligger till grund för den reviderade årsprognosen. Ytterligare risker har identifierats:

- Andelen kvotflyktingar är större än tidigare år, vilket kan påverka efterfrågan på
  arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning samt belasta verksamhetsområdet
  "nyanlända flyktingar" negativt på grund av generellt högre kostnader på grund av
  längre tid till etablering. Svårbedömt hur stora kostnader det kan röra sig om.
- Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända, samt större volymer/kostnader för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning än budgeterat. Risken är medtagen i volymberäkningar för 2019.



- Beslut om beviljande eller avslag vid återsökning av kostnader för placering av ensamkommande barn/unga från Migrationsverket meddelas långt efter det att kostnaden uppstår. Kan motsvara upp till cirka femton miljoner kronor. Försiktighetsprincipen applicerad vid prognos för resten av 2018.
- Mindre statsbidrag än beräknat. Kan motsvara upp till cirka femton miljoner kronor. Försiktighetsprincipen applicerad vid prognos för resten av 2018.
- Kostnader förknippade med återställande av genomgångsbostäder, framförallt i
  privatinhyrda objekt, kommer eventuellt att belasta arbets- och företagsnämnden
  under året. Kan motsvara cirka en miljon kronor. Motverkas genom tydlig och tidig
  information till boende samt nära dialog och samarbete med enheten för
  fastighetsförvaltning.
- Fortsatt hög sjukfrånvaro inom verksamheten ekonomiskt bistånd riskerar leda till konsultkostnader även framgent. Förändring av arbetsfördelning och arbetsuppgifter samt resursfördelning pågår.
- Förseningarna i automatiseringsprojektet medför negativa ekonomiska effekter i form av konsultkostnader. Kommer att ses över för skarpare helårsprognos under sommaren.
- Antalet anländande anhöriga till ensamkommande barn ökar, vilket kan leda till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd stiger mer än beräknat. Fyra familjeåterföreningar är genomförda under våren 2018. Svårbedömt hur stora kostnader det kan röra sig om.

Utvecklingen följs löpande.

#### Konsekvenser för barn

Månadsbokslutet har inga konsekvenser för barn.

## Bilaga

1. Månadsrapport maj 2018 AFN

Frida Plym Forshell Yaser Kassir Maria Johansson
Tf Arbetsmarknadsdirektör Controller Controller
Stadsledningskontoret Redovisningsenheten Controllingenheten